

מסורת הש"ס

(א) [עירובין י. וש"נ.] (ב) נ"ח
לך. (ג) כתיבות לך. (ד) [ג.].
(ה) [כדליתא בנדרים מא.].
(ו) [שבת יג.]. (ז) והוא
בזדקת טמא דש"ל. (ח) ז"ל
טריף. (ט) גיר' דש"א.

תורה אור השלם

1. לא תרצה לא תנאף
לא תנב לא תענה
ברעך עד שקר:
שמות כ יב
2. וְעִשְׂתֶּם לוֹ כְּאִשּׁוֹ
זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאִחִיו
וּבְעֵרָת הָרַע מִקִּרְבּוֹ:
דברים יט יט

הגהות הב"ח

(ב) נבי' המרמזה ודא
מכניס: (ג) שם וירב
דאמר כ"י וזמן:
(ג) רש"י דיה ובה נ"י
הוא פריך לזקנות:
(ד) טוב' דיה אמר
י"י נחמתי ואינו נכח:
(ה) ד"ה מנח וי"י
טמא דאש"י דהו
כענייה וי"י מ"מ
הכבר אינה נקמל:
(ו) ד"ה לוקן וכו' פ"י
רש"י מוקל: (ז) ב"י
מזל מביאו לידי
תשלומין כלומר איש
כלן:

מוסף רש"י

וּבְיָמֵיהֶם מִבְּרָאָה יֵין
כִּי אֵל סְלֹוֹרֹוּ דַּעֲבִי
דִּלְכֹּסִי יֵן לִנְיֹן מְלֵמִים
כִּיֹּן חֲמִישִׁיתֹו דַּחְמִיר
מִסְכֵּל (חֲדָרִי) לֵין
שִׁנְכֵל לְחִרְוֹן קִרְטֹוֹב
דַּחְלֵי מִלֵּךְ זֹחֶה אֵל
מְלֵכָה הַמִּים, מִבְּרָאָה
מִבְּרָאָה מִיִּם, כִּיֹּן לִילֵכֵל
שִׁינְרֹוֹ מִיִּם אֵל מִסְכֵּל
דַּרְכֵּן מַחֲמֵי נִיֵּן, שִׁנְרֹוֹ
(חֲדָרִי) הַכֵּל לֵין
אֲחָר הַמִּבְרָאָה, יֵין לֵין
לִנְיֹן דַּחְמִיר מִבְּרָאָה
וְיִתְרֵה אֵל מְקַלְטֵיהִי, מִיִּם
זֵין כֹּחַ מִבְּרָאָה
וְיִתְרֵה מְקַלְטֵיהִי (חֲדָרִי)
אֵל שִׁנְרֹוֹ אֵל יֹוֹק
שִׁנְרֹוֹ, דַּרְכֵּי יֹוֹק
מִלְּחֵד כִּי יִהְיֶה שִׁנְרֹוֹ
תַּחֲלֵד כִּי וְיִתְרֵה אֵל
וְיִתְרֵה דַּרְכֵּי יֹוֹק וְיִתְרֵה
תַּחֲלֵד, וְיִתְרֵה שִׁנְרֹוֹ
תַּחֲלֵד דַּרְכֵּי וְיִתְרֵה אֵל
מִכֹּחַ לֵאמֹוֹר מְשִׁיבָה,
מְשִׁיבָה לֵאמֹוֹר תַּחֲלֵד
כִּי יִהְיֶה אֵל אֲחָר
לֵי מְשִׁיבָה וְיִתְרֵה תַּחֲלֵד
מִסְכֵּל (חֲדָרִי) לֵין
דַּרְכֵּי מִבְּרָאָה, אֵת
אֲמֹרֶת יִתְרֵה, קִרְטֹוֹב יִתְרֵה
(חֲדָרִי) לֵין, שִׁנְרֹוֹ
הַמִּבְרָאָה לֵין מִבְּרָאָה
כִּי, הַקִּרְטֹוֹב הַמִּבְרָאָה
לֵין מִלְּחֵד אֵין מִיִּם
לְהַסְמִיךְ, מִלְּחֵד מִלֵּךְ
מְשִׁיבָה, מְשִׁיבָה מִכֹּחַ
אֵין יֵין דַּרְכֵּי מִבְּרָאָה
יֵין עַל מְשִׁיבָה (חֲדָרִי)

כיצד העדים פרק ראשון מכות

חסד קורטוב גרסיון האב גרשא וביספא: **לא פלסובו**. משום
החסדו קורטוב אלל אי הוו מעיקרא שלשה לוינן שלמים ופל למזון
קורטוב אי וימרחא מן מרחא יין וזא דפני רבי חייל הורידו
אלת המקוה ב' האי מנא פירלא ליה: **לא פלסובו**. טעמא דפסא
נמי משום דחסד קורטוב היי ובי

יין נמי היו מלי למתני כי הלא גוונא
 ברישא וימנינו נחלל נבא הכי
 ששט לוגין מים חסר קורטוב שנפל
 לתוכן קורטוב יין או חלב בין
 שמראשין כמראה מים בין שמראשין
 כמראה יין לא פסלוהי אלף כי אורחא
 דמלתא קמי ליה פסיו שזא הדוס
 דספך את המים ממראשין אלל החלב
 אין דרכו להפוך את מראשין: **הכל**
הולך אחר הכתוב. וגבי יין אפילו
 הוא משקרא שלשט שלשין גלין וכן
 דמראשין כמראה יין לא פסלוהי. וכן
 כוונתה סבר ליה וגבי חלב אע"ג
 דמשקרא חסר קורטוב ויין משלם
 ליה חלב: **והא מביעט בעי סו'.**
 אלא (א) פרכין דאוקימנא לרב כרבי
 יוחנן בן טורי ולא כרבנן: **דבעי רב**
פסא. רב דלאר לעיל לא פסלוהי
 ויחי תו ממי חסר קורטוב ברישא
 הכי הוא ששט פסלוהי דלא כרב ואילו
 דלאר כר' יוחנן או דלאר רב לא
 מתי ברישא חסר קורטוב ואמרה
 למיתמי דלעיל אפילו כרבנן דרבנן
 נהריבו בעי שיעורא וחזותא וכן
 דלאר כדברי הכל דכילי עלמא חזותא
 מיתא בעינן: **לרבא פשיטא ליה.**
 דרב מתי חסר קורטוב ברישא וכן
 דבי תנא קמא אלל שיעורא דלא
 דקיד נמי אחזותא כר' יוחנן בן טורי
 אמרה למיתמי: **אמר רב יוסף** **לא**
שמיעא לי הא שמעא. תלמידו של
 רב יהודה אמי ולא שמעמי שמיו
 שמעה ו דלארן לעילי בשמיה ג' לוגין
 מים שנפל לתוכן כו': **א"ל אמי כו'.**
 רב יוסף חלה ושבת תלמודא ויהי
 אמי מזכירי מה שקבלה מינו: **ואם**
אמרם ניהלן. כשנתי משנה זו אמרת
 לנו עליה הלא מיתמא דרב יהודה
 אמר רב ופירשה לנו דרב כל הוא
 חסר קורטוב ברישא ואלא
 למיתמי לדברי הכל: **העובל שס.**
 דאזוהי מקום: **לא עלתה לו פניס.**
 שאל כל מים שהיו נחבית עומדים
 יחד ובמאכל זה רבא ורובי נמים

שׁוֹבִיץ וְהוּא אֶחָד מִן הַפּוֹסְלִין אֶת הַתְּרוּמוֹת¹⁰: אִי אֶפְסֵר לְשַׁלֵּם לוֹיִן כִּי. לֹא גִרְסִין דָּהָא וְהִיא אֶפְסָר. אֲלֵא הִיא אֶפְסָר לְשַׁלֵּם וְיִסְפֵּה דְמוֹמִיתָהּ וְיִסְפֵּה דְמוֹמִיתָהּ דְּהָא אֲלֵא דְלִמְרִינִי קִמְעֵן עֲמֵמָה מִשּׁוֹם דְּמוֹמִיתָהּ גְּבֵרָה דְחִמּוּקִים: פִּינֵס נְמִי כִּי. דְּחִימְיִין בִּיבִס הַבְּדוּל לְתַשְׁקִי הַפּוֹסְלִין צִי צִס עוֹמְדִים בְּמִקְוֹתֵם: הַפִּינֵס שֶׁן יִין גִּרְסִין בְּבִירָתָהּ וְהִכִּי גִרְסִין בְּחוֹסְפָתָהּ (דְּמִקְוֹת פִּינֵס הִי): וְכֵן כִּכֵּר שֶׁן תְּרוּמָה שְׁפֵל שֶׁן אֲחֵר שְׁפֵל וְהוּא וְעֵלָה: עֲמָה. שְׁמָה הִיִן עוֹמֵד בְּמִקְוֹתָהּ וְעֵט יִיִן דְּחִישָׁת לְשֵׁמָה הִיִן עוֹמֵד בְּמִקְוֹתָהּ אִיכָה לְמִישָׁה שְׁמֵמָה כִּכֵּר אֵלֵא חִישְׁיָן דְּהָא מִיִּתְלָה סְפִיקָה אִיִּךְ אִי קִרִּי יִין בְּדוֹמִיתָהּ דְּחִמּוּקִים¹¹: עֲמָה הִיִּם וְעֵטְרִית סִפְקָה אֲחֵה אֵל תְּלִסְבִּיר אֵלֵא מִיִּן קִימָה קִמָּ"ל: **מִתְנֵי**: שְׁלֵה הִסֵּם הַמִּיחִיבִים מִקְוֹת מִלְּטוֹרֵיהֶם שְׁפֵל הַמִּתְקַדֵּשׁ: אֵלֵא הַפִּינֵס אִינוֹ לוֹקֵה. דְּחִיבִי כִּי רִשְׁמִי מִשּׁוֹם רִשְׁמֵהּ הַמִּתְקַדֵּשׁ (דִּף לִצִּי): מִקְשִׁין וְיִימָחֵל כִּי הִלּוּקֵה אִינוֹ מִשְׁלֵם וְיִלְקֵה מִמֶּנּוּן לְתַשְׁמִינֵיִן וְיִלְקֵה לֵא דֵּה רִיבָה: אִין לוֹקִין אֲלֵא אֲרִכְשִׁין. מִשּׁוֹם

מערדנו באיש פלוגי שחיב לחבירו מאתים וזו תמצאו וזממין לוקין ומשלמין דבריו ר' (א) וכן פי' כל המפרשים ודמתי ופי' חסם ר' עקיב' שם ופי' חסם' ענין סוף: (ב) ואלה שמין דמיו זה ר' עקיב' (ג) ענין חסם' המכניסן שבת

ד. ק ראשון מכות

אמר רב יהודה אמר רב חבית טלאה מיב. ק' גיר הקונטרס
וקאמר לא עלמה לו טעילה משום מים שאובין ולא נראה
הוא מדשוי להו הסקה כמחזירים לטהרם מטהמלה הוא הדין לענין
טעילה נמי ועוד דלמחרין צביא (דף: יטו) וסמי' מעלין כלי על גבי
מימיו לטהרו והיכי טלקא ליה טעילה

לנו מזה הא המצ שמחזר שחזר
ולא מיעדרי ודשקה בעלמא שיעדיק
לכו אלל ודאי עשין מחזבין דגמסין
לענין טעילה לכן נראה דגרמסין
במלמיה דרב יהודה חבית מלאה יין
ולכן לא עלמא לו טעילה דמי
יבין וקיימי שמה עדיין הוא אכזר
ועומד מקומה (ו) ושאכור ניכר וטובל
ביין אבל נהרא בעלמא לא דודאי
מתערב במים ואל לא היה בעין
ועלמה לו טעילה ומיירי ביין לכן
שאינו משנה מרית המים דאי
אזלו ניוחו אם שיה מרית המים
אם לא: **הנ"א** גמי הכי חבית
מלאה יין וגם דש"ל לא כן קאמר
מיס כי אם יין דלמ לא כן מאי קאמר
וכן ככר של תרומה שגבל לשם טומא
(וכי ודאי ש"אש"ר) בעינייהו ולא מתערבו
מ"מ אינה מקבלת טומאה (וטעיה)
דקטרוין) בחשקה דהרי הם מחזבין
למקום ודאי מן צהלה (מ"ד ע"ה)
מטעילין כלי ע"ג מימיו לטהרו:

לוקין ומשמיין שלא השם המביא
 י"ד מכות מביא י"ד
 תשלומין פי' (1) מקרה דמביא ליד
 מכות דסיני מלך תפנה את מביא
 ליד תשלומין אלף מקרה ועשייתו
 כאשר זמס ומשי"ה לוקה ומשם
 משמע דלי לכת אלף חד קרא אלף
 לוקה ומשם לוקה אף אמר' השוכר
 את הפועלים (ב"מ דף ג' וסו) החוסס
 פי פרה לרזו כה לוקה ומשם אע"ג
 דליכא אלף חד לאו דלא תחוסס ע"כ
 פירש ה"ר מאיר מברגובי דה"ק שלא
 השם המביא ליד מכות (1) ליד לרין
 להביא ליד תשלומין דתשלומין לא
 בעי אזהרה דלי בעי אזהרה ודלי לא
 לקי דלא תלמקוט אחא כי אי
 לתשלומין כדאמרין (לקמן דף א')
 לא עינין לאזהרה מימת כ"ד א"י
 לוקין עליו אלף לא בעי אזהרה דליכא
 אזהרה כזו ועין וכחצי שלם ישלם
 אלף אזהרה הלכך לא תנעה תלמקוט
 כלא וכן כהר דלא תחוסס ע"כ

דאזארה דלל תחסוס לא אהא אלל למלקות דשולמוין ממילא
נפקא דמיון דלעו דשאי תחסוס דין הוא שפילם סע שרדח אטול
בזאת שעה דליכא ליממור דאזארה לא למנון ולא למלקות
דאזארה לא למנון קודר גליון עשה האכל שור דבשו ושמענא שפיר
דאם לא האכיל חייב אלל ע"כ אזארה כי אהא למלקות אהא:
נשלמא

א מחמת האדם וחזר וטימא את הככר: **פאי וכן** פשיטא
הככר: **חזר דפומא**. אף על גב דלגבי טבילה חיישין לגבי
לא וגבי גבדא הוא דלמרינן לא עלמא לו טבילה אוקי גבדא
ורנו מספק גבדא נמי אוקי תרומה אחזקה והוא נזקת טבילה
אין. מלקות משום לא תענה ושלמוין משום כאשר וזה: **השם**
אזה מחייבו ואי אזה מחייבו משום שמי רשעות. ובמסכת
כל הוזהרין ולא ישלמו ושמינן צפירות רבנא מורה עדים
לאשר וזה אלל משום לא תענה לא לקי כדמפרש בגמרא: **גמ'**
מזיל

איר. פי' לוקין שעברו על לא תענה ומשלמין מדכתיב ועשיתם לו כאשר זמם, וחכ

עין משפט
נר מצוה

כד א ב מ"י פ"ו מהל'
מקוהות הלכה יא
פסג פסין רמח טו"פ י"ד
ס"י ר"א טע"ף כג:
כה ג מ"י ס' הל' ח
(ג"ל פ"ו הל' ין פסג סס:
כה ד (סס):
כו ה מ"י פ"ח מהל'
עדות הל' א ופ"ח
מהלכות טהדרין הלכה ב
טו"ח ס"י לח:
כו ו מ"י פ"ח מהל'
עדות הל' א פסג
פסין קי:

רבינו חננאל

[illegible]